

Звітна доповідь ректора НТУУ "КПІ" М.З.Згуровського на конференції трудового колективу 12 вересня 2011 р.

Шановні делегати конференції! Щороку ректор звітує перед конференцією трудового колективу та виступає з доповіддю про роботу університету на сесіях професорсько-викладацького складу КПІ. Разом з тим існує нормативно встановлена вимога про звіт ректора перед трудовим колективом за виконання свого контракту перед закінченням терміну його дії. Цей термін закінчується 1 листопада 2011 року. Тому дозвольте мені прозвітувати про результати своєї роботи за попередні 7 років.

Зазначений період був пов'язаний з глибокими політичними і економічними змінами в житті нашої країни, які торкнулися усіх сфер діяльності суспільства: соціальної, наукової, освітньої. За цих умов КПІ продовжував втілювати свою стратегію, прийняту на початку незалежності країни, розбудовував університет європейського зразка, вдосконалював демократичні засади управління ним, залишався вірним своєму покликанню – готувати висококваліфікованих фахівців, бути в авангарді розвитку вищої технічної освіти. Багаторічна напружена робота колективу університету сьогодні отримує високу оцінку на національному і міжнародному рівнях. Уже три роки поспіль КПІ міцно утримує першість серед українських ВНЗ за результатами незалежного рейтингу "Компас", який ґрунтується на оцінюванні нашої роботи випускниками і роботодавцями. Окрім того, в цьому році наш університет увійшов до 700 університетів світового класу, а це 4% від усіх університетів світу (за рейтингом британської газети "Таймс", відомим під назвою QS).

Усвідомлюючи той факт, що тільки конкурентоспроможна освіта і наука на європейському і світовому просторі є підґрунтям для ефективного розвитку держави, ми поставили перед собою мету перетворити КПІ на острівць прориву, тобто на ВНЗ високого європейського рівня. Саме тому у 2004 році КПІ підписав Велику хартію університетів Болонської співдружності, маючи наміри розвивати європейські стандарти автономії і академічних свобод, зберігаючи при цьому напрацьовані більш ніж за 100 років традиції інженерної освіти Київської політехніки.

Враховуючи світовий досвід, у 2005-2006 рр. вченими КПІ було напрацьовано перші в Україні концептуальні положення моделі дослідницького університету. Вони були покладені в основу нового Статуту КПІ, затвердженого постановою Уряду в 2007 році. Завдяки цьому з 1 грудня 2007 року в нашому університеті почав здійснюватися пілотний проект "Дослідницький університет КПІ", головною ідеєю якого стало органічне поєднання передової інженерної освіти, високоефективних наукових досліджень та інновацій.

З метою втілення нової моделі діяльності університету у 2007 році було розроблено й ухвалено Вченою радою пакет документів, який являв собою, як б сказав, нову конституцію КПІ. Вводилися в дію новий Статут університету, Положення про Дослідницький університет КПІ, Положення про магістратуру, Положення про працевлаштування, програма "Майбутнє України", основні принципи визначення рейтингу науково-педагогічних працівників, "Порядок проведення моніторингу якості підготовки фахівців", Положення про цільову магістерську підготовку для НАН України, система показників оцінки діяльності факультетів та інститутів.

Трансформуючись до нової моделі, ми почали підсилювати фундаментальність навчання. Ми виходили з того, що без фундаментальних знань неможливе розуміння природи процесів і явищ. Людина, яка отримала глибоку фундаментальну освіту, здатна формулювати складні задачі, керувати процесами, комплексно, системно оцінювати усі наслідки тих чи інших управлінських рішень.

Для забезпечення такої підготовки необхідно було впроваджувати прогресивні технології наукоємного інноваційного навчання, поглиблювати інтеграцію з ринком праці, покращувати фінансове, матеріально-технічне та методичне забезпечення нашої роботи, постійно здійснювати самоаналіз якості підготовки фахівців.

З метою реалізації основних засад дослідницького університету у 2005 році нами було створено Відділення цільової підготовки для НАН України, яке за 9-ма напрямками забезпечує тісну взаємодію багатьох кафедр КПП з більш ніж 30 академічними установами академії.

Важливою складовою стратегії розвитку КПП стала переорієнтація університету з кількісних на якісні показники його діяльності. Суттєво підвищивши вимоги до знань абітурієнтів при вступі (введення обов'язкового екзамену з фізики, встановлення мінімального прохідного балу з фахових дисциплін на рівні 150) та до знань студентів у процесі навчання, ми свідомо пішли на природне 20% зменшення контингенту студентів в КПП без зменшення загального фонду фінансування університету. Шість років роботи за цією стратегією повністю підтвердили слушність прийнятих рішень. Нас визнають роботодавці як кращий ВНЗ країни за якістю підготовки фахівців. Зменшивши контингент студентів до 32 тисяч, КПП вийшов на оптимальний баланс з кількістю абітурієнтів відповідно до поточного перебігу демографічної кризи. Ми суттєво поліпшили відношення кількості студентів до кількості викладачів, довівши його до 10:1. Ми розвантажили гуртожитки і аудиторний фонд, забезпечивши 100% проживання іногородніх студентів в кампусі КПП і перевівши навчання в університеті в одну зміну.

Вагомою складовою забезпечення цієї стратегії стало впровадження у 2006 році комплексної системи моніторингу якості підготовки фахівців, яка не має аналогів у інших навчальних закладах України. На сьогодні це найбільш об'єктивний інструмент для оцінювання залишкових знань студентів. Він забезпечує незалежний моніторинг залишкових знань студентів старших курсів з фундаментальних, професійно-орієнтованих і фахових дисциплін, з інформаційних технологій, англійської мови; дає можливість контролю якості дипломних проєктів; віддзеркалює оцінку наших випускників роботодавцями. Всього за 6 років самоаналізом було охоплено 1200 дисциплін, 143 спеціальності, близько 59 тис. студентів.

Університет постійно намагається відстоювати свої позиції як на ринку освітніх послуг, так і на ринку праці активно співпрацюючи з підприємствами, установами і організаціями. Завдяки високим рейтингам КПП, системним заходам, спрямованим на підвищення якості навчання, за минулі роки середній конкурс до університету стабільно зростає. Якщо в 2004 році він був на рівні 1,5 особи на місце, то протягом двох останніх років середній конкурс складає 2,7. При цьому дуже важливо, що відбулося суттєве зростання попиту на базові інженерні напрями: машинобудівні, хімічні, матеріалознавчі, технологічні.

За звітний період нами проводився комплекс заходів щодо розширення зв'язків з роботодавцями. З 2007 року працевлаштування випускників КПП відбувалося відповідно до власного положення, на основі прямих угод з підприємствами. Ця система передбачає також регулярні зустрічі випускників і кафедр з роботодавцями у рамках заходів "Ярмарка професій" та "Ярмарка вакансій". Значущими подіями для університету стали підписання угод з Федерацією роботодавців України, з лідерами в галузі космічних і авіаційних технологій – КБ "Південне" і АНТК ім. Антонова, з групою компаній ДФ – лідером хімічної і

титанової промисловості, з групою компаній ДТЕК – лідером паливно-енергетичного комплексу України та іншими гігантами вітчизняної промисловості. Усього на сьогодні діє 2130 таких угод.

З метою покращення якісного складу майбутніх студентів протягом останніх років ми розвиваємо систему ранньої професійної орієнтації талановитої молоді шляхом здійснення програми "Майбутнє України". Вона передбачає проведення наукових конференцій для школярів, наукових та інженерних виставок, олімпіад за технічними напрямками, днів відкритих дверей, розміщення інформації в ЗМІ, на сайтах підрозділів, розширення співпраці з Малою академією наук, подальше розгортання мережі закладів доуніверситетської підготовки.

В університеті активно впроваджувалися інформаційні технології, зокрема, реалізовувалася підготовка дистанційних курсів, електронних посібників, створення віртуальних лабораторій. Розробляється і впроваджується наступна черга автоматизованих інформаційних систем для забезпечення навчального процесу. Комп'ютерна мережа УРАН, суперкомп'ютерний центр, світовий центр даних активно використовуються як внутрішніми, так і зовнішніми користувачами. Створено спеціальний обчислювальний кластер для наукової роботи студентів. Діє автоматизована система планування навчального процесу та формування розкладу занять. Вводиться в дію електронний кампус, який робить значно ефективнішою співпрацю викладача та студента.

Кадрова політика, яку ми проводимо упродовж багатьох років, – це створення сплаву завзятої молоді та мудрої, досвідченої професури. Ми виходимо з того, що не лише вік визначає можливість подальшої роботи викладача, а і його активність та професіоналізм. Завдяки цій багаторічній політиці у нас сформувався найбільший прошарок досвідчених викладачів продуктивного, творчого віку. Викладацький склад постійно поповнюється 25–35-річними випускниками аспірантури. Сьогодні середній вік викладачів КПП встановився на рівні 51 року, що для нашої непростой професії, яка вимагає багаторічного фахового вдосконалення, є, мабуть, оптимальним.

Протягом звітнього періоду кадровий потенціал університету помітно посилювався. Кількість штатних докторів наук, професорів зросла на 30 осіб, кандидатів наук, доцентів – на 120. Сьогодні професорсько-викладацький склад налічує 3427 осіб, з яких 2749 штатних і 678 сумісників.

З метою активізації роботи викладачів відповідно до критеріїв дослідницького університету вже три роки поспіль діє рейтингова система оцінювання їх діяльності, вдосконалено систему конкурсного обрання.

[Починаючи з 2006 року Вчена рада університету щороку відзначає 50 кращих викладачів-дослідників та молодих викладачів-дослідників](#), які гармонійно поєднують навчальну, наукову та інноваційну діяльність. Вони отримують надбавку в розмірі 20% від посадового окладу.

Окремим завданням стало підвищення кваліфікації та стажування викладачів, що здійснюється системою післядипломної освіти КПП, куди входять Український інститут інформаційних технологій в освіті, Інститут перепідготовки та підвищення кваліфікації, Інститут підприємництва CISCO. Кількість слухачів цієї системи з 2007 року зросла в 4,6 разу – з 178 до 819, кількість курсів з сучасних напрямків знань зросла з 6 до 23.

Визначальною домінантою в кадровій роботі був соціальний, людський вимір розвитку університету. За умов поглиблення соціальної напруги в суспільстві, особливої ваги в роботі колективу набули чуйне ставлення до кожної людини, підтримка атмосфери творчості,

співпраці та взаємодопомоги серед його членів; поглиблення принципу "безсуб'єктності" в управлінні персоналом; захист гідності і академічних свобод студентів та співробітників, свободи їх волевиявлення.

За останні сім років діяльність співробітників університету було відзначено багатьма державними нагородами та відзнаками: 5 політехніків отримали державні нагороди України, 39 удостоєні почесних звань "Заслужений діяч науки і техніки України", "Заслужений працівник освіти України", "Заслужений енергетик", "Заслужений винахідник", "Заслужений художник", 19 стали лауреатами Державної премії України в галузі науки і техніки. Один член нашого колективу – Ю.І. Якименко – був обраний академіком НАН України, троє – членами-кореспондентами цієї академії, один – іноземним членом Російської академії наук.

Важливим напрямом нашої роботи було і залишається видання власної навчально-наукової літератури. За останні 5 років у видавництві "Політехніка" вийшло понад тисячу її найменувань. Суттєво зросла кількість електронних видань. Ми продовжуємо працювати над підвищенням якості роботи видавництва, створенням привабливих умов для наших авторів.

Важливим завданням для нас було розширення та утримання навчально-лабораторного фонду університету. За останні 7 років ми розширили його на 25% за рахунок звуження орендної діяльності. На сьогодні ми маємо 1683 навчальних приміщення, з них 1472 навчальні аудиторії і лабораторії, 211 комп'ютерних класів. Досягнувши 100 відсоткового забезпечення навчального процесу аудиторним фондом в одну зміну, ми працюємо над підвищенням його комфортності, особливо з дотриманням нормального температурного режиму в зимовий період.

Шановні делегати конференції! **Навчально-виховна робота КПІ** була спрямована на гармонійне поєднання навчання та наукової діяльності з духовним, фізичним, культурним розвитком молоді.

Предметом постійної уваги університету є успішність студентів. Орієнтація КПІ на підвищення якості навчання, підсилення його фундаментальності дозволила щороку покращувати як поточну успішність студентів, так і підвищувати результативність їх виступів на всеукраїнських і міжнародних олімпіадах. Якщо у 2004/2005 н.р. ми мали тільки 25 переможців таких олімпіад, то в цьому році їх – 56, з них 2 отримали срібні медалі на світовій олімпіаді з математики серед класичних університетів.

Постійно зростає кількість персональних та іменних стипендіатів державного рівня, стипендіатів різних відомств і організацій, іменних стипендіатів видатних учених. Так, у 2004 році таких стипендіатів було 140, а в цьому – 259, у тому числі 5 стипендіатів Президента України, 6 – Верховної Ради, 1 – Кабінету Міністрів України, 16 – компанії "Енергоатом".

КПІ зробив суттєвий поступ в академічній мобільності студентів, аспірантів, молодих викладачів і вчених. Відпрацьовано механізми мобільності з Дніпропетровським національним університетом ім. Олеся Гончара. В цьому році КПІ виборов грант на участь в Європейському проєкті ERASMUS MUNDUS. Це дозволить 100 молодим політехнікам протягом ближчих трьох років проходити навчання чи стажування терміном від одного місяця до трьох років в 17 університетах таких країн, як Франція, Німеччина, Австрія, Нідерланди, Бельгія, Іспанія, Польща, Румунія.

Пройти навчання за кордоном на сучасному обладнанні, набути професійного досвіду роботи у період проходження практики, одночасно отримати два дипломи – все це можливо завдяки програмам подвійного диплома, започаткованим КПІ протягом останніх п'яти років.

Сьогодні ми маємо такі програми з університетами Греції, Естонії, Кореї, Норвегії, Німеччини, США, Франції, України.

Одним з важливих результатів, досягнутих КПП, є формування високої громадянської свідомості, університетського патріотизму органів студентського самоврядування: студентської ради, студентської профспілки, наукового товариства студентів і аспірантів. Вони перебирають на себе багато важливих і хороших справ, якими ми можемо пишатися. Ними, разом з департаментом виховної роботи, вже 6 років поспіль проводиться [Міжнародна студентська олімпіада з програмування ім. С.О. Лебедева – В.М. Глушкова "КПП-OPEN"](#), [Міжнародна літня школа "Сучасні досягнення інформатики, математики та фізики"](#), Міжнародна літня науково-освітня школа за програмою [Ради студентів технічних університетів Європи "BEST"](#), багато інших спортивних і культурних заходів.

Різноманітним і цікавим стало студентське життя в нашому університеті, яке значною мірою організовує сама студентська молодь. Невід'ємними складовими цього життя є День першокурсника, Дні КПП, конкурс творчості першокурсників "Дебют", конкурс "КПП має талант", конкурси краси та інтелекту "[Королева КПП](#)" та "[Містер КПП](#)", інтелектуально-спортивна гра "Естафета здоров'я", змагання клубів веселих і кмітливих. КПП став співорганізатором змагань українсько-польського турніру з футболу під девізом "Студентське Євро-2012". Щороку в Київській політехніці організовуються "Спартакіади" з 18 видів спорту, туристичні змагання "Лабіринт" та багато інших заходів. На цих справах студентська молодь КПП набуває досвіду управлінської діяльності, зміцнює свою громадянську і патріотичну позицію. Нам лише потрібно їм більше довіряти і ставитися до них, як до своїх молодших колег і партнерів.

Духовному і естетичному вихованню молоді сприяють Картинна галерея ім. Григорія Івановича Синиці в ЦКМ та Картинна галерея "Українці у світі" в Науково-технічній бібліотеці, 16 гуртків художньої самодіяльності, в тому числі Народна капела бандуристів, Народна академічна хорова капела, Народний естрадний театр аматорів "ЕТА", ансамбль бального танцю, німецькомовний театр, кіноклуб та інші.

Університет постійно піклується про здоров'я студентів, викладачів і співробітників, надаючи їм можливість для оздоровлення та відпочинку. З цією метою в період з 2005 по 2009 рр. КПП здійснив капітальну перебудову та реконструкцію санаторію-профілакторію, баз відпочинку на Чорному та Київському морях та на Дніпрі. В середньому щороку оздоровлюється та відпочиває на пільгових умовах близько 4500 студентів та аспірантів, понад 1000 викладачів і співробітників. Можемо констатувати, що сьогодні проблеми забезпечення політехніків місцями відпочинку вирішені повністю.

Шановні делегати конференції! **Наукова робота в КПП** з кожним роком набуває все більшого і більшого значення. Вона стала органічно пов'язаною з підготовкою кадрів. Наука підживлює інноваційну діяльність університету. Щороку зростають її обсяги, які за звітний період подвоїлися і в минулому році досягли 60 млн. грн. Дослідження виконуються за п'ятьма пріоритетними напрямками. В межах кожного них сконцентровано зусилля всіх діючих нині науково-педагогічних шкіл університету, підсилено зв'язки між ними, організовано ефективну координацію і взаємодію з метою вирішення комплексних проблем на довгостроковій основі.

Серед найважливіших завдань КПП в науковій роботі була і залишається підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації. За останні 7 років кількість спеціалізованих рад зросла з 17 в 2004 році до 28 нині (з них 21 – докторська, 7 – кандидатських). На цих радах проводяться захисти за 50 докторськими і 17 кандидатськими спеціальностями. Кількість наукових керівників аспірантів збільшилася майже втричі.

За цей період в аспірантурі пройшли навчання 600 осіб, понад 50 – в докторантурі. Упродовж 7 років в КПІ захищено 539 кандидатських і 97 докторських дисертацій, що забезпечило суттєве підживлення професорсько-викладацького складу університету.

З метою посилення інноваційної складової КПІ в 2006 році законом України був заснований [Науковий парк "Київська політехніка"](#). Програма його діяльності являє собою сукупність взаємопов'язаних проектів, за якими наукові колективи КПІ створюють конкурентоспроможні ноу-хау, факультети і кафедри здійснюють цільову підготовку фахівців для кадрового супроводження проектів, а високотехнологічні компанії виводять ці проекти на ринки у вигляді нових продуктів і послуг. За п'ять років до середовища наукового парку увійшли 56 вітчизняних і зарубіжних компаній. За цей час спільно з підрозділами КПІ на ринки було виведено понад 150 високотехнологічних розробок, які демонструються у виставковій залі наукового парку. У структурі парку розпочав успішно діяти Студентський бізнес-інкубатор "Політеко" в галузі інформаційних технологій, який вже виконує низку важливих міжнародних проектів, здійснює розробки для підприємств України і для КПІ.

Музейно-історичний комплекс КПІ сьогодні вже став національним надбанням України, де збережено історію становлення основних галузей вітчизняної науки і техніки та представлено внесок України у світовий науково-технічний прогрес. До 110-ї річниці КПІ експозиція була суттєво оновлена, зокрема 14 травня 2008 р. у відбудованому приміщенні колишніх авіаційно-автомобільних майстерень відкрився відділ музею "Історія авіації та космонавтики" ім. І.І. Сікорського, де можна побачити, як в КПІ будувалися перші літальні апарати і як на них наші піонери авіації підкорювали небо.

Враховуючи велике значення України як космічної держави, на базі Державного політехнічного музею організовувалися та проводилися зустрічі студентів з льотчиками-космонавтами – Олексієм Леоновим, Георгієм Гречком, Юрієм Онуфрієнком, Віталієм Жолобовим, Леонідом Каденюком. Визначною подією стала участь у телемості з американською астронавкою українського походження Хайдемари Стефанішин-Пайпер та відзначення 50-річчя першого польоту людини в космос.

За ці роки музейно-історичний комплекс збагатився чотирма пам'ятниками видатним політехнікам – Головному конструктору космічної техніки Сергію Корольову, конструкторам ракетної техніки Володимирі Челомею, Льву Люльєву. [Сдиний у світі пам'ятник геніальному авіаконструктору Ігорю Сікорському](#) встановлений біля відділу музею, що названий його ім'ям. Наступного місяця буде встановлено ще один пам'ятник конструктору турбореактивних авіаційних двигунів Архипу Люльці. Сьогодні КПІ прикрашають 13 пам'ятників нашим видатним попередникам. Цим не може похвалитися жоден інший університет України.

Статусу національного надбання, на наш погляд, заслуговують відділ рідкісних видань Науково-технічної бібліотеки університету, комплекс випробувальних стендів університету, що імітують вплив факторів космічного простору на мікро- і наносупутники, а також діюча навчально-дослідницька система на базі модернізованого маятника Фуко, що за своїми технічними даними є другою у світі і отримала відповідний сертифікат національних рекордів України.

За звітний період КПІ подвоїв кількість наукових журналів і збірників. Сьогодні їх 30, замість 16 у 2004 році. Ми проводимо роботу з підвищення індексу цитування науковців університету та приведення параметрів періодичних видань до вимог провідних наукометричних баз даних. Так, журнал "Известия высших учебных заведений "Радиоэлектроника" входить до списку 6 українських видань, які представлені в базі даних Web of Science і до 20 – у базі даних Scopus.

Загальнодержавний рівень впровадження окремих розробок КПП підтверджено їх постановкою на озброєння Збройних сил України. Так, наказами міністра оборони України від 18 жовтня 2010 р. та від 5 квітня 2011 р. на озброєння прийнято два спеціальні комплекси, створені нашими науковцями.

Вагомими є результати науково-технічних розробок, що виконані на замовлення Російської Федерації, Китаю, Німеччини. Зокрема, наші німецькі партнери засвідчують, що триразове збільшення терміну роботи на навколоземній орбіті їхнього супутника "Bird" стало можливим завдяки використанню ними теплових труб, створених науковцями Київської політехніки.

Шановні колеги! Підвищенню престижу КПП у світі протягом звітнього періоду сприяла його **міжнародна діяльність**. Вона включала підготовку фахівців для зарубіжних країн, міжнародні наукові зв'язки, обмін візитами із закордонними університетами, створення спільних підрозділів і багато інших напрямів роботи. У 2004–2011 роках кількість міжнародних конференцій та інших міжнародних заходів зросла в 10 разів (з 52 до 523). Університет представляв Україну в 62-х країнах на усіх континентах земної кулі, а КПП відвідали делегації з 97 країн світу.

Були закладені нові важливі традиції співпраці зі світовими і регіональними міжнародними організаціями: ПРООН, ЮНЕСКО, ЮНІДО, ВОІВ, НАТО, УНТЦ, BSUN, CODATA, ICSU, Українською Радою Миру. З 2008 по 2010 рр. КПП очолював Мережу університетів країн чорноморського регіону, завдяки чому було значно посилено авторитет України в Парламентській Асамблеї Чорноморського Економічного Співробітництва.

Нам вдалося майже вдвічі збільшити кількість міжнародних проєктів у рамках міждержавних угод України з Китаєм, Польщею, Індією, Угорщиною, Білоруссю, США, Болгарією, Німеччиною, Росією. У сукупності до 10% бюджету університету сьогодні формується за рахунок міжнародної діяльності.

За звітний період КПП відвідали видатні вчені, політики і державні діячі з багатьох країн світу. Це заступники Генерального секретаря ООН д-р Каміл Ідріс, д-р Френсіс Гаррі, д-р Карлос Магаринос, випускник КПП, міністр цивільної авіації Китаю Лю Цзенфень, директор Європейського центру вищої освіти ЮНЕСКО д-р Ян Садлак, прем'єр-міністр Турецької Республіки Реджеп Т.Ердоган, міністр торгівлі США п. Гуттієрес, Держсекретар США пані Хіларі Клінтон та багато інших, під час візитів яких підписано важливі для КПП та для України угоди, започатковано співробітництво за новими важливими напрямками.

Поширилась практика виступів перед студентами КПП надзвичайних і повноважних послів в Україні багатьох держав.

Шановні делегати конференції! Протягом звітнього періоду наша увага була також спрямована на продовження **програми розвитку третьої черги університету**, вдосконалення експлуатації матеріальної бази, вирішення соціальних питань студентів і співробітників.

Протягом усього звітнього періоду стабільне фінансово-економічне становище університету забезпечувалось запровадженням системи ефективного фінансового менеджменту, постійним моніторингом виконання кошторису, вчасними виплатами заробітної плати, стипендій, матеріальної допомоги, сплатою комунальних послуг, сплатою податків та зборів до бюджетів усіх рівнів. Протягом 2004-2011 рр. бюджет університету збільшився у 5 разів.

Ми намагалися всебічно розвивати матеріальну базу КПП, здійснюючи капітальне будівництво та проводячи ремонтні роботи в навчальних корпусах, гуртожитках і на

території університету. За період з 2004 по 2011 рр. побудовано два відкритих стадіони з футбольними полями, один навчальний корпус, оновлено парк КПП, капітально відремонтовано 20 навчальних корпусів і гуртожитків, 3 бази відпочинку, побудовано пішохідну зону по вулиці Політехнічній, приведено до сучасного вигляду територію центральної частини університету. Можемо констатувати, що кампус КПП набуває вишуканого вигляду за зразком кращих університетів Європи і світу.

Постійна увага приділялась експлуатації 34-х навчальних корпусів загальною площею 460 тис. кв. м, 20 гуртожитків площею 153 тис. кв. м, приміщень двох Військових інститутів, Науково-технічної бібліотеки, Центру культури та мистецтв, Центру студентського харчування, Державного політехнічного музею, 4-х баз відпочинку, 6-ти житлових будинків – усього понад 80 об'єктів.

Студмістечко КПП є складним соціальним організмом, у якому компактно розташовано 20 студентських гуртожитків, студентська поліклініка, санаторій-профілакторій, пішохідна зона по вул. Політехнічній, два студентські сквери і Мале спортивне ядро. У студмістечку проживають близько 13 тисяч студентів, що дозволяє за чисельністю мешканців порівнювати його з містом районного масштабу. Як ми бачимо, за останній час студмістечко отримало нове обличчя, адже його силами проводиться величезний обсяг ремонтних робіт, благоустрій території і студентських скверів. Важливо, що з метою покращення організації дозвілля студентів за останні роки було облаштовано спортивні кімнати у всіх гуртожитках; а задля підвищення рівня безпеки студентів та посилення контролю за перепускним режимом в усіх гуртожитках встановлено системи автоматизованого пропуску та відеоспостереження. Всі гуртожитки підключено до комп'ютерної мережі за допомогою оптичних каналів зв'язку, в багатьох з них додатково створені робочі кімнати.

За результатами роботи численних контролюючих органів країни протягом звітної періоду можна стверджувати, що КПП забезпечив використання державного майна та коштів університету суворо за призначенням. Відчуження майна та землі не відбувалось. Кошти загального та спеціального фонду університету витрачалися відповідно до затверджених кошторисів доходів і видатків.

Шановні учасники конференції! **Демократизація університетського життя**, демократизація управління та широке впровадження самоуправління залишалися важливими принципами в нашій спільній роботі.

Як показав час, вагомим чинником було створення вільної атмосфери, коли людина комфортно себе почуває в університеті. Наші принципи ґрунтуються на повазі до людської праці, толерантності до різноманітних думок і вибору людини і унеможливають будь-які переслідування за це. В університеті діє ефективна система захисту прав співробітників. Це профспілкова організація, комісія по розгляду трудових спорів, юридичний відділ університету. Жодне звільнення та прийом на роботу не здійснюється адміністрацією без погодження з профспілковим комітетом та юридичним відділом. Усі положення та накази про працю, заохочення та накладання стягнень на працівників і студентів, визначення їх функціональних обов'язків здійснюються відповідно до законодавства та узгоджуються з профспілковими комітетами.

Велику увагу адміністрація університету разом з профспілковими організаціями приділяла покращенню умов праці, вирішенню різноманітних соціальних питань студентів і співробітників КПП. Головним механізмом для вирішення таких питань протягом звітної періоду були колективні договори, прийняття яких супроводжувалось широким і відкритим обговоренням. Це забезпечувало стабільність колективу протягом останніх 19 років, відсутність у ньому конфліктів і суперечностей. У зв'язку з цим наші колективні договори у

2005, 2006 та 2008 роках займали перші місця у конкурсах на кращий колективний договір у системі освіти та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України.

Шановні делегати конференції! Завершуючи свій звіт, я зроблю **короткі висновки**, охопивши не лише останній 7-річний період, а усі 19 років нашої спільної роботи, оскільки ці часові відрізки розірвати просто неможливо. Головним, що нам вдалося зробити за цей час, на мій погляд, є наступне.

1. Нам вдалося здійснити перетворення КПП від моделі великого політехнічного інституту часів централізованої економіки до технічного університету європейського зразка, який сьогодні, за незалежною оцінкою авторитетної міжнародної рейтингової організації, увійшов до 4% кращих університетів світу. Для цього, відповідно до потреб нової країни, нам довелося створити 10 нових факультетів і інститутів, понад 30 нових кафедр, відкрити понад 100 нових спеціальностей і спеціалізацій, зробити багато інших перетворень.
2. Здійснивши децентралізацію управління, демократизацію університетського життя, забезпечивши прозорість роботи усіх ланок КПП, ми створили атмосферу взаємної довіри і поваги до праці педагога і вченого, унеможливили конфлікти і суперечності в колективі, мотивували до активної роботи усіх студентів і співробітників університету.
3. Ми створили одну з кращих у країні систему самоврядування як студентського, так і всього колективу. Через механізм колективних угод, демократичну виборчу систему керівників підрозділів та студентських лідерів ми започаткували свій особливий підхід до напрацювання і прийняття важливих рішень, контролю за їх виконанням, що забезпечує нестримний і постійний поступ університету відповідно до прийнятої стратегії.

І, нарешті, ми вдихнули душу в стіни сторічного КПП. Будівлі, обладнання, лабораторії – це ще не зовсім університет. Створені нами пам'ятники, музей, картинні галереї, меморіальні дошки, зала засідань Вченої ради, куранти на головному корпусі, маятник Фуко, інші знаки шани нашій історії сьогодні оточують нас особливим університетським духом, духом академізму, відчуттям належності до славетної історії і великих справ наших попередників.

Шановні делегати конференції! Нашому університету завжди була притаманна роль лідера у розробці і втіленні масштабних планів і завдань. Запорукою цьому є славетна історія КПП, видатні традиції наших попередників, натхнення праця викладачів, науковців, талановита, активна молодь. Саме ці риси Київської політехніки забезпечать їй гідний і нестримний поступ і в майбутньому.

Дякую за увагу.